

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona.

A sajtó ellenségei.

Alig mulik el nap, hogy a sötétség berkeiből ne hangoznék egy-egy bősztüvöltés a sajtó ellen. Nemesak nálunk, hanem Angliát és Fanciaországot kivéve, mindenütt Európában. Ez a dühöngés a sajtó ellen emberi szempontból nagyon is érthető. Gazdag, nagy urak, mindenható politikusok, akiknek egy szavától megrendül a börze s kétségbe esik a parlament, hatalmas férfiak, akiknek parancsára szurony erdők indulnak utra s ágyuütegek bömbölnek, akik rendelkeznek az erő, az erőszak és tekintély minden eszközével: gyámoltalanul vergődnek a redakció műasztalán. A szürke kis ujságíró, akinek ad personam annyi tekintélye sincs, mint az utolsó hivatalos közegnek, annyi jövődelme sincs, mint egy bankpénztárosnak, az ösmeretlenség homályában dolgozó senki tolla hegyére veszi a nagyokat és erőseket és ez fáj, sokszor nagyon fáj. Minél meggyőzőbb az igazság, mely az ujságíró tollát vezeti, annál jobban fáj. Minél becsületesebb az ujságíró lelke, annál jobban fáj. Minél becsületesebb az ujságíró lelke, annál kiméletlenebbül pellengérezzi ki a hatalmasok és erősek hibáit. Minél inkább elragadtatja magát az elbizakodott hatalom, annál harsányabb vétőt bug feléje a rotációs. rs mindig ő győz, a rotációs. Mert a szén, amelylyel ezt a

masinát fütik, kalória dolgában fölmul minden más tüzes matériát. A rotációsokat a közvélemény ereje mozgatja. Ezek és százezrek véleménye, akarata szabadon szólaltatja meg az ujságíró által. A közönség az ujságírálat révén tudja meg az igazságot, ebből okul, formál véleményt, vonja le a következtetést. A közönséget az ujság oktatja ki a gondolkodásra és a közönség az ujság által gondolkodik. Mondják az ellenpárton: de hány ilyen becsületes ujság van? Feleljünk erre: hasonlíthatatlanul több, mint beestelen.

Az ujságnak a saját egzisztenciája érdekében sokkal inkább becsületes-ségre és igazmondásra kell törekednie, mint a hatalmasoknak. Mert a hatalmasoknak ezer és egy eszközük van arra, hogy pozíciójukat a közönség ellen is megtarthassák. De az ujság a közönség számára és tisztára csak a közönségből, az olvasók jóhiszeműségéből él.

Amelyik pillanatban az előfizető észreveszi, hogy az ujság becsületes utra tért, sutba dobja és a kiadó még azt sem mondhatja, hogy: kukk! Természeti igazság hogy az ujságírónak még akarata ellenére is becsületesebben kell írnia, mint a hatalmasoknak uralkodniok.

Istenem, mi lenne ebből a szuronyokkal, ruganyos törvényekkel kormányozott világból, ha nem lenne ujság! A forradalmak árán kivított em-

beri és polgári jogok hova sülyedtek volna az ujságíró-szem nélkül? Kultúra, humanizmus, fejlődés, a nagy eszmék, melyek az emberiség megváltására hivatják, — hogy elpusztult volna minden szép és jó, ha Cerberusokká nem szegődik a sajtó! Ezért nem tudta pótolni vagy nélkülözni a sajtót. Ezért nem tudta pótolni vagy nélkülözni a sajtót a modern emberiség s minél féktelenebbül gyüölködnek ellene haragosai, annál hatalmasabban fejlődik.

Mint gyarló emberi intézmények, fogyatkozásai vannak a sajtónak is. Nem is kicsinyek, nem is kicsinyíthetők. Azonban jó lélekkel állíthatjuk, hogy a sajtó terén találkozunk aránylag a kevesebb visszaéléssel. Nem azért, mintha az ujságírók különb emberek lennének a többinél, hanem azért, mert könyörtelen bírjuk a közvélemény s egyuttal kenyéradójuk is. Sokkal súlyosabb erkölcsi fegyelem alatt állanak hivatásuk teljesítésében, mint bármelyik közhivatalnok.

Hogy mennyire igaztalanok azok, akik a sajtó ellen dühöngenek, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy nem az a legkellemetlenebb ellenségeinkre nézve, ha irunk róluk, hanem az, ha nem irunk. Megesett néhányszor a külföldön, hogy parlamenti tagok az ujságírókat megsértették. Megtorlásul bojkott alá helyezték az illetőt, sőt mint tavaly Berlinben megesett, az egész parlamentet.

T A R C A.

Asszonyoknak.

Annak idején azt ígertem, hogy vázolni fogom, mily programját adnám én az olyan asszonygyülekezeteknek, aminők a kötők voltak. Mint ugyanis hallom, a kötők csakugyan kimultak. Nem is lehetett volna másképen. De hát de mortuis nil nisi bene. Hagyjuk ezeket is békén nyugodni. Az ígéretemet azonban mégis beváltom. Noha arra senki sem kért. A kötő maga, amely már nincsen, legkevésbé. Voltak azonban a kötőnek tagjai. S ezek vannak is. Kívánatos, hogy legyenek is. Sivár volna asszony nélkül az élet. Ennek megint csak meglehetősen mondhatója vagyok. És az asszonyban itt nem a rőt, mint vértünket bujtó lényt, mint a kosmos egy materialis részét emelem ki. Hiszen ebből a szempontból asszony nélkül mi sem volnánk. Hanem asszony alatt itt minden testiségől mentes fogalmat értek. Ertem a férfinak, mint a kenyérkereset küzdelmeiben megdurvult testnek ellentétét, az asszonyt, az emberiség lelkét. Azt a szint, mely élénkké teszi, azt a hangot, mely vidámmá, s azt a melegséget, mely othonossá teszi a családi életet. Ebből a szempontból fogom én fel az asszonyt. S

az asszonyokhoz, mint az emberiség lelkéhez szólok, akár volt tagja a kötőnek, akár nem. És hogy szólok, nem azért teszem, hogy szóltam legyen, nem is azért, hogy az ígéretemet beváltsam, hanem egyes-egyedül azért, — ami az akkori ígéretemnek is rugója volt, — hogy használjak. Hogy használjak a köznek, az emberiségnek. Ennek a legmagasabb társadalmi közületnek. Mert hiszen az ember két életet él. Éli a maga fizikai életet, s mialatt ezt éli, amíg kiég belőle a lélek, éli az emberiség lelki életét is. Az emberiségét, mely egységbe foglalja az embereket a civilizáció nivelláló hatásával. Minthogy pedig a civilizáció a műveltség útvonala (s viszont a műveltség a civilizáció eszköze), minél műveltebb az egyén, vagy az egyének sokasága, annál jobban élük az emberiség életét, az emberiségét, a melynek egysége az emberiség civilizációjának kilométerjelzője.

Kissé belekalandoztam társadalombölcészeti fejtegetésekbe.

Visszakozz! Az ilyen fejtegetések gondolkodást igényelnek. A gondolkodniszeretes pedig a mai kornak nem erénye. Különösen figyelembe kell vennem, hogy asszonyokhoz akarok szólni, akik még gondolkozni is a szívükkel, az érzések szervével szoktak.

Hát tisztelt Hölgyeim, mivel a művelt ember az emberiség életét is kell, hogy élje, s az igazi művelt ember csak akkor érezheti

jól magát, ha az emberiségnek, mint egységnek, — amely felé a civilizáció visz, — szintén használ, Önök, akikről azt mondtam, hogy a lelke az emberiségnek, a férfiak tömegének, ezt kétszeresen kell, hogy Önök érezzék. S lehet-e szebb, nemesebb megnyilatkozása az asszonyok társadalmi életének, mint éppen az, ha ez az érzés, az emberiségnek használniakaras érzése megnyilatkozik? Nem lehet. Százszor is elmondom, hogy nem.

S mivel az asszonyoknak ugyszólván hivatása az, hogy nemes célok szolgálatába szegődjék, az emberiség céljainak szolgálata legszebb hivatása lehet asszonyok gyülekezeteinek, egyesülésének.

Ilyen emberiségi célok az embertársak művelése és az emberiségnek tökéletesítése az embereken.

Az említett első célt viszonylagosan kitűnően lehet reális előnyökkel kapcsolatba hozni. Ilyen reális előny volna a cselédképzés, amelyre utóbb terek rá.

A másik cél: az emberiségnek tökéletesítése az embereken, olyképp érhető el, ha az emberanyagnak módot nyújtunk testi és lelki fejlődésre. Hogy ezt a célt elérhessük, mindjárt gyermekkorban kell az emberiségnek, az emberiség kisebb-nagyobb társadalmainak, az egyén támogatására kelniök. Manapság már nem idegen fogalom: a gyermekvédelem. Az a védelme a gyermeknek,

Nem volt parlamenti tudósítás és a képviselő urak meghaltak a világra nézve. Ekkor tűnt ki, micsoda rettentő fegyver a sajtó-bojkott s a sértegetők kézzel, lábbal siettek bocsánatot kérni, hogy feltámadhassanak. A magyar parlamentben egész serege ül a korlátoltaknak és maradiaknak, akik lép-ten-nyomon gyalázzák a sajtót s drá-kói törvényt követelnek ellene. Egy kis bojkott nyilván jobb meggyőző-désre terelné e legénykéket is. De sajnos, a magyar újságírók sokfelé huznak s egyöntetű eljárásra eddigelé még nem sikerült szervezni őket.

Nyelvünk védelme.

A második évezred tavaszán tömérdek új csira erjed a nemzeti élet evolúciójában. Európa tódul be Magyarországra, olyan rohamossággal, mely meghaladja a nemzeti lélek felszívó, befogadó, magához alakító erejét. A külső haladás tulszárnyalja a belső, szerves fejlődési képességet. A demografiai és gazdasági gyarapodás részben az eredeti etnikus jellem rovására van. Minél több lesz a statisztikai magyar, annál kevesebb az igazi, a tősgyökeres.

Ez a zökkenő átformálódás forrong a magyar nyelvben is. A kiegyezés óta új nyelvújítás folyik. Némileg ellenkező irányu, mint a XVIII. század végén. Akkor szintiszta magyar emberek európaizálták, gazdagították nyelvünket tudással és tudatosan, bár nem mindig sikeresen. Most felszínes magyarok tudatlansága és könnyelműsége fosztogatja a magyar nyelv ősi kincsét és ektelelti törzsköcs tisztaságát — fertelmes barbarizmusokkal.

A magyarul dadogó idegeneknek tömege, a nem magyar vértű és lelkű magyar írók, a hivatalok paragrafus-emberei, az üzleti világ számoló-gépei, az idegenből hajszolva ferditő napi. Sajtó tömérdek irtatlan idegenszűsítéget csempésznek a nyelvbe tukmálnak az irodalomra, hamisveretű nyelvenzt hoznak forgalomba, helytelen analógiákkal félrevezetik a nyelvcsókást, elharapódzott magyartalanságokkal megvesztegetik a megernyed magyar nyelvérzeket.

Jött-ment jövevényiszólások, gazdát kiverő vendégszók, vadidegen hangzású kifejezések garázdálkodnak a magyar nyelv házatáján. Idegen szellemű szólásformák, szóigailag fordított szerkezetek, más lelkű népek gondolkodásmódjának majmoló utánzásai, idegenszerűségek, magyartalanságok, barbarizmusok hamisítják meg a magyar nyelv szellemét és természetét, tesznek erőszakot szívi tisztaságán, ragódnak élete gyökerén, senyvesztik velejét, fenyegetik végpusztulással igazi eredeti mivoltát.

Éktelen gyom, dudva, burján, giz-gaz veri fel a magyar nyelv nyájas virágoskertjét.

mely neki egyrészt az anyagi tehetség híján szükkülő szülők helyett a testi fejlődésre nyújt módot, s így a megapasztott gyermekhalandósággal az emberiség testi nyomorát is apasztja részint közvetlenül, részint közvetve, s az a védelem, mely őt a társadalom, az emberiség munkás, hasznos tagjává neveli.

Az ország legkülömbözőbb városkaiban régen alakultak ily védő egyesületek, legtöbbször a „patronázs” jelzővel. Nem tudom sehogysem atlatni, miért kellene épen a mi asszonyainknak beérniök az uzsonnákkal és pletykákkal, összejöveteleik célja gyanánt.

Alakítsanak itt ők gyermekvédő helyi egyesületet s hogy a korszellem feminisztikus irányának is eleget tegyenek, nevezzék „matronage”-nak (matronázs), annak a jellegnek a kidomborítása végett, hogy — ha azt nem is matronának, de — asszonyok létesítettek és tartják fenn.

A fennebb említettem cselédképzésre legközelebb fogok visszatérni.

FILANTROP.

Fattyuhajtások, buja elősdi sorvasztják a nyelv gyümölcsösét. Irtani, gyomlálni, nyesegetni kell, különben sivar avarrá silányul el az idegenségek bekanyalja a magyar nyelv kristálytűkrét, hogy már nem tükröződik benne tisztán a magyar génusz verőfényesége.

A magyar faji ösztön már szinte csak a nép alsóbb rétegeiben eleven. A műveltek nyelvérzékeny tompul. Közöny, fasultság zsibbasztja meg a nemzeti érzést. A nemzetközies megtagadják a nemzeti szellem jogait. A holnaposok nem ismerik el a tegnapi nyelvét, a hagyomány formáit, a mult örökségét. A nagy modernség mellett zsugorodik az ősi mag, hanyatlak a magyar lélek.

Pedig, ha nem is kizárólagosan, mégis első sorban nyelvében él a nemzet. Az alkotmány mellett a nyelv a nemzeti lét gyökere és koronája, az ősi hagyományok alakja és tartama, a multak szent erekiyéje, a nemzet legbecsesebb kincse, értékesebb minden anyagi vagyonnál. Alkotmányunkat idegen erőszak koboza el félezred óta, vagyunkat idegenek harácsolják századoktól fogva. Nyelvünket pedig, mely alkotmányunknál régebbi, mely minden gazdaságunknál drágább, mimagunk tesszük az idegenség prédájává. Ez valóságos szellemi öngyilkosság, erkölcsi hazaárulás.

Nyelvünk védelme valóságos lelki honvédelem. A szabadságharcnak is vannak bátor bajnokai. A névtelen hősök, a magyar nép százazrei, akik épen, romlatlanul megőrizték az elődök nyelvét. Az ihletett alkotók, az igazán magyarul író magyar írók és költők, Petőfi és Arany követői, akik természetes szerves fejlesztéssel gazdagították, nemzeti nyelvünket. És a tudós vezérharcosok, az újabb ortologusok, akik a nyelvtudomány, az elmélet fegyverével küzdenek az ősi nyelv jogaiért az idegen bitorlók ellen.

Emellett azonban némely laikusnak jóakaró hozzászólásaiban sok a naivság és több a buzgóság, mint a hozzáértés. A napi sajtó ebbeli népszerű közleményei pedig nem ritkán egyoldalúak, elfogultak, tudománytalannok. E téren még sok a tenni való.

Ujabbán két igen derék tanító-ember lépett a küzdők sorába, két testvér: Borbély György, a zalaegerszegi főgimnázium tanára, és Borbély Sándor, a váci orsz. siketnémaintézet igazgatója. Már régebben bátran és kitartóan harcoltak, mindenik a maga körében, a magyar nemzeti vagyon megmentése és gyarapítása érdekében, a magyar iparvédelem ügyéért. Tudják és hirdetik, hogy csak gazdaságilag független nemzet lehet igazán szabad és önálló, hogy minden magyar embernek első sorban a maga háza küszöbén kell felállítani az önálló vámtérület sorompóit, s a maga erszenyében kell megalapítani az önálló bankot.

Most a veszélyeztetett édes anyanyelv védelmére keltek a tudomány, meggyőződés, a lelkesedés fegyverével. A legszerencsésebb formát választották. A legközönségesebb, tehát egyszersmind legveszedelmesebb idegen és magyarátalant szók, szólásformák, kifejezések, szerkezetek, szóelrendezések közül bemutatnak vagy 150 szemenszedettet, kimutatják a magyar nyelv szellemével, természetével, törvényeivel ellenkező voltukat, érthetetlen nevésséges idétlenségüket, rámutatnak törvénytelen származásukra, s megmutatják a helyes magyar kifejezéseket.

Nem száraz tudományossággal, nem nehezen érthető szakszerűséggel írt tanulmányok ezek, hanem népszerű könnyed stílusú tárcacikkek, érdekkeltő, elmemozdító, élvezetes olvasmányok. De azért biztos nagy tudás szolgál alapul ez igénytelenekek látszó fejtegetéseknek; ehhez járul ugyszólván kimerítő nyelvkészlet, ritka finom, szinte csatlhatatlan nyelvérzek és éles megfigyelés, mely néha nyelvünk ismeretlen sajátosságai szépségeire, lappangó szubtilitásaira vet meglepő világot. A mindig érdekes és szellemes előadás majd vas logikával bizonyít, majd negédesen humorizál, majd az ironia, szatira, szarkazmus, a jogos felháborodás, sőt néha a hazafias tulbuzgóság ostorával sújtja a bitorlókat, mindig meggyőződésből, tehát meggyőzően és győztesen. Nemesak

az észhez szólnak e cikkek, hanem a szívhez is; nemcsak meggyőzőnek, hanem meghódítanak is. Élet, hev, lélek van bennök.

A könyvek nagy nemes célzatai vannak, de nincs benne külső rendszeresség. Amint időnként felbukkan az egyes témák, úgy ragadta meg azokat a szerző hazafias buzgalma. Itt lett e fejtegetésekből egy testes könyv. Könyv, mely megérdemli, megkívánja, hogy minden művelt magyar ember elolvassa. Sőt meg is szerezze. Ezt azzal teszik lehetővé a szerzők, hogy rendkívül olcsóra szabták az árát. A 14 ivnyi könyv, melyet az „Első Váci Sajtó” kifogástalan szoliditással, izlésesen és díszesen állítottak ki, csupán egy koronába kerül. A szerzők munkájukon kívül, tetemes anyagi áldozatot is szántak e műre, a szent cél nevében az, erkölcsi siker érdekében és reményében. Hazafias cselekedetet mivel, aki támogatja őket ez üdvös szándékukban. Megrendelésre, illetőleg a vételárnak és 20 fillér postaköltségnek beküldése után bérmentve küldi meg a könyvet Borbély Sándor Vácrol.

Még egy-kezt észrevétel. A könyv értékét emelte jeles írónk, Berczik Árpád programszerű bevezetése s idevágó érdekes cikke. Az a mintaszerű mód, amelylyel ezt a nehéz és fontos feladatot megoldották a szerzők, kívánatossá teszi, hogy ilyen módon rendszeresen összefoglaló, kimerítő munkában dolgozzák fel az idegenszerűségek és magyartalanságok egész anyagát. Tartalmanál, szelleménél és olcsóságánál fogva a „Nyelvünk védelme” különösen alkalmas arra, hogy tömegesen megszerezze tanulók jutalmazására.

Meg vagyok győződve, hogy becsületes és hasznos dolgot mivelnek, mikor a Borbély testvérek könyvét a legmelegebben ajánlom mindazoknak, akiknek nem közömbös a nemzeti nyelv ügye.

Hermann Antal dr.

A Balatoni Szövetség közgyűlése.

A Balaton nagy érdekeiért munkálkodó szövetség vasárnap tartotta Budapesten dr. Öváry Ferencz orsz. képvis. ügyvezető alelnök elnöklété mellett téli közgyűlést. A társadalom igen számos előkelő közege vett részt a közgyűlésen és a tagok sorából több mint százán jelentek meg. A közgyűlést az ügyvezető alelnök nagyhatású beszéde nyitotta meg, mely után a szövetségi titkár olvasta fel a jelentést.

A közgyűlési jelentés adataiból közöljük a következőket: a szövetség kötelekebe az elmúlt év folyamán 27 alapító és 232 rendes tag lépett be. A szövetség „Balaton” című képes folyóirata fokozott buzgalommal törekedett a Balaton népszerűsítésén és megismertetésén. Tervezi a szövetség, hogy a tavaszon ingyenes balatoni útmutatót ad ki lehetőleg 100.000 példányban. A szövetség erőteljes munkát fejt ki a népnevelés érdekében, több százra menő előadást tart azért, hogy a népet tanítsa azokra a feladatokra, mik a Balatonnál elintézésre várnak. Háziipari tevékenysége kétoldalu. Nemesak kiképezi a munkásokat, hanem gondoskodik a készítmények értékesítéséről is. Népipari előadó helyiségeiben a legkülömbözőbb eredeti tárgyak kaphatók. Gondoskodik a szövetség az élelmicikkek jobb kiszolgáltatásáról. Előterjesztésére rendezik a piac kérdést és a szövetség siófoki magyar zöldsegtelpe sok nagy szorgalmat tesz a fogyasztó közönség kielégítésénél. A szövetség előterjesztései alapján épülnek a Balaton kikötői. A tihanyi a befejezéshez közeledik, erősen épül a boglári és megkezdették a munkát Révfülöpön is. Az utak megjobbítása érdekében, a jobb közlekedés és a posta távirta és a telefon ügyében számos sikeres lépése volt a szövetségnek. A szövetség eszközölte ki a Balatoni körtelefont, mely már teljesen kiegészült és több mint 30 balatonparti hely van bekapcsolva. Jelentékeny tevékenységet fejt ki a szövetség, hogy gyermekek a balatonhoz minél nagyobb számban jöjjenek üdülni és közremunkál a balatoni üdültelpek le-

tesítéséhez. Meghívására igen sok intézet több ezer növendéket hozott a lefolyt évben is a Balatonra. A szövetség gondoskodott az olcsó elszállásolás és étkezésről. Hathatós lépésepet tett a szövetség a természeti szépségek megóvása érdekében. Földterítést nyert az is, hogy mi okozta a tihanyi visszhang megromlását és mivel lehet azt helyre állítani. A tavaszon fogja megépíteni a szövetség az első balatoni turista menedéket a Badacsonyi déli ormán. A csobáncei kuruc emlék javára harmadfél ezer, a balatonfüredi szegény szivbetegnek otthona alapja javára 1000 koronát kezel.

A jelentés tudomásul vétele után Rózsa Károly szövetségi pénztáros olvasta fel a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerint a szövetség múlt évi bevétele 53649 korona, kiadása pedig 44998 korona volt. A szövetség készpénzvagyona 11652 korona. Összes vagyon pedig 25233 korona. Ezután dr. Hoor Tempis Mór tartotta meg érdekesítő előadását a Balatonvidék villamosvilágításáról. Utalt arra, hogy a külföldön, de hazánkban is vannak már olyan nagyszabású erőközpontok, a honnét magas feszültségű vezetékeken viszik az áramot igen jelentékeny távolságokra. Így a Balaton villamosvilágításának kérdése egy közös központi telepből könnyen nyerhet célszerű megoldást és a kivitelnek semmiféle akadály sem áll útjában. Számítása szerint mintegy másfél millió korona tőke kellene ahhoz, hogy a tervbe vett vonalon a kérdés megoldassék és pedig úgy, hogy az áramot a közeli gazdaságok, községek sőt egyes tervbe vett rövidebb villamosvasutak is igénybe vehetik.

A több mint egy órát betöltő előadás kiterjedkedett arra is, hogy a központi teleppel kapcsolatosan miként lehetne a fürdőtelepek és községek csatornázásának és vízvezetékének kérdését is megoldani és az érdeklődésből arra a következtetésre jut, hogy a nagy mű felállítására nézve minden ténylező látszólagosan már is együtt van. Vállalkozók is vannak, akikkel a szövetség kiküldött bizottsága tárgyalásokat folytat.

A nagyszerű előadás után Óvári Ferencz dr. mondot köszönetet és elhatározta a közgyűlés, hogy az előadást kinyomatja és az érdeklődőknek megküldi. Széchenyi Aladár gróf fejezte ki ezután Óvári Ferencz dr.-nak őszinte köszönetét azért a buzgólkodásért, melylyel a szövetség ügyeit vezeti. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Közgyűlés előtt választmányi ülés volt, melyen közel 100 új tagot vettek fel. Ezek között alapító tagokul: Dr. Molnár Dénes, Neger Ágoston, Kránitz Kálmán, Peller Pál, dr. Fejérvári József, dr. Rédey Gyula, Kauzli Rezső veszprémi kanonokokat alapító tagokul. Szó volt a választmányi ülésen a gazdasági előadásokról és tanfolyamokról, a közlekedésügyekről, az utak fásításáról, a hojzás, a villamos világítás ügyéről stb. Jelentős tétel volt a Balatoni bárnál, mely szép erkölcsi sikerrel szolgálta a Balatonnál nyaralók érintkezésének ügyét.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete f. hó 2-án tartott gyűlésen elutasította Erhardt János tapolcai illetőségét Budapest székesfőváros tanácsának átiratára, melyben Kovács Gyula után 580 K tartásdíjat kér, fedezet hiányában a tartásdíjat meg nem fizeti. — Rónay Albert zalahalápi földbirtokosnak Zalavármegye alispánja a retöntözést engedélyezi, amit a zonban Tapolca község dr. Györfly Zoltán felszólalására megfélebbez. — A fizetési tisztok részére ruha készítését elhatározza. Burján Imre kérelmére, az általa bérbe vett vendéglő padlóját a község kijavíttatja, a veranda tetőt megnagyobbítja oly kikötéssel, hogy a befektetett összeg kamatát a bérlő fizeti. — Tudomásul veszi Karacsony Kálmán főszolgabíronak a készhelyi kórház építése, felszerelése stb. ügyében teendő tanulmányozását. — Tudomásul veszi továbbá a vármegye alispánjának átiratát, melyben a közegetvamszedése ügyében a község kérelmét pártolólag felterjesztette.

A Tapolczavidéki Kórház-egyesület évi közgyűlése.

A T. V. K. E. rendes évi közgyűlését f. év február hó 2-án d. u. 4 órakor tartotta meg a városháza tanácstermében. Az előjelek nem csaltak, csakugyan népes gyűlés volt, jelen volt majdnem 120 tag; a gyűlés legérdekesebb tárgya volt a tisztújítás, — amit feszült érdeklődéssel várt a hölgyközönség. Egyet leszögezhetünk, hogy a gyűlésen az egyetértés nem vonult végig. Különben pedig beszéljenek a tények, a gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Dr. Lőke Mórné elnök szavakkal üdvözölte a nagy számban megjelent érdeklődő tagokat, a gyűlést az alapszabályoknak megfelelőleg határozatképesnek mondja ki és a közgyűlést megnyitja. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét felolvasás után megjegyzés nélkül hitelesítik. Buday titkár jelentése a múlt évi egyesületi működésről, valamint a pénztári jelentés — a kiküldött számvizsgálók jelentése alapján — tudomásul vétetett. A pénztári állomány 13888 korona 73 fillér, melyhez jön még az alapító tagoktól járó összeg, mellyel kerek 14000 korona tőkéje van az egyesületnek. Határozatott, hogy az összes pénzt a kórház céljaira fordítják, — addig gyűmölösözöleg a takarékpénztárba helyezik. A közgyűlés ezek után az összes tiszviselőknél a felmentvényt megadta. Az alapszabályok módosítása című pontnál Dr. Szűcs Arnold fölhívja a közgyűlést figyelmét arra, hogy az alapszabályokban az egyesület vezetőségének külön-külön nincs teljesen precizizálva a hatásköre, valamint egyes pontjai hézagosak, ajánlja, hogy az egyesület alapszabályait ilyen értelemben átalakítsanak; — a közgyűlés ezt elfogadja és ennek megtételére külön bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek: az indítványozón kívül a megválasztott elnökök, alelnökök, titkárok, illetve jegyzők.

A 8-ik tárgy tisztújítás.

Titkár felolvassa az egyesület alakulása óta érdemekben dúsz elnökének Szentmiklóssy Gyuláné unő levelet, melyben korábban ezen tisztségéről lemondott. A közgyűlés érdemei elismeréséül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Elnök úgy a saját maga, mint tisztársai nevében megköszöni a beleje helyezett bizalmat, miután az alapszabályok szerint a 3 éves ciklus letelt, állásukról lemondanak. Lelépő titkár ajánlja Dr. Szűcs Arnold ügyvédet az 5 tagú szavazatszedő-bizottság elnökéül, ki azt elfogadja és javaslatára a bizottság megalakult.

Miután 20 tag titkos szavazást kívánt az elnöki és alelnöki állásokra, elnök elrendeli a szavazást. A szavazatok összeszámolása után a választást kihirdeti.

Megválasztottak szótöbbséggel elnökök: Cunf Istvánné, Dr. Lőke Mórné; alelnökök: Dr. Deák Jenőné, Berger Manoné; a többiek pedig közfelkiáltással és pedig pénztárnokul: Leszner Sándorné, Tets Károlyné; ellenőrök: Frisen Lászlóné, Berger Vilmosné; titkárokul, illetve jegyzőkul: Vetter K. Pálné, Dr. Szűcs Arnoldné, Marton Rezső és Buday Lajos; a választmányi tagjai lettek: Alpar Mórné, Bíró Ignácné, Dr. Berger Sándorné, Berger Károlyné, Dobosy Elekne, Csáthó Gyuláné, Eibeschütz Adolfiné, Felisch Antalné, Faragó Manoné, Faragó Leoné, özv. Frankl Károlyné, Glázer Sandorné, Dr. Györfly Zoltánné, Handlery Gusztávné, Hirsch Lipotné, Horváth Jenőné, Hocz Gergelyné, Dr. Hofmann Lászlóné, Karacsony Kálmáné, Dr. Kovács Vilmosné, Dr. Kuszás Károlyné, Keszler Aladárné, Kerkápoly Istvánné, Dr. Klein Gyuláné, Kovács Ivánné, Kardos Mórné, özv. Loszner Józsefné, Leszner Manoné, Lusztig Ferencné, Mock Gyuláné, Müller Ferencné, Muzikár Ferencné, Merkl Antalné, Pollák Adolfiné, özv. Patzner Lajosné, Radl Berta, Dr. Ruff Jenőné, Szántó Józsefné, Schwarcz Hermanné, Schwarcz Emilné, Stiglicz Árminné, Stephanez Jánosné, Székely Jánosné, Szigethy Ödönné, Szűcs Jenőné, Takács Jenőné, Uhlrich Józsefné, özv. Vastagh Jánosné, Wallner Károlyné,

Dr. Varjas Gáborné, Weiler Kálmáné, Weiler Ignácné, Dr. Zalai Simonné.

A választási eredmény kihirdetése után elnök a gyűlést bezárja.

Az új vezetőség garancia lesz arra, hogy az egyesület továbbra is eredményes tevékenységet fog a kitűzött nemes cél érdekében kifejtetni, — amit mindnyájan mélyen óhajtunk.

(—yl)

H I R E K.

Megyegyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 13-án gyűlést tart. Az ezen közgyűlésben felveendő ügyek tárgyalásának előkészítését végezt az állandó választmány február hó 6-án délelőtt 9 órakor a megyeházban gyűlést tart.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Czuni István tapolczai m. kir. adóhivatali pénztárost a VII. fizetési osztályba főpénztárossá, — Cser József tapolczai adóhivatali segédet pedig a IX. fizetési osztályba adóhivatali főtisztte nevezte ki.

Gazdaköri közgyűlés. A Tapolczavidéki Gazdakör 1911. évi február hó 19-én délután 2 órakor Tapolca községébe tanácstermében az alábbi tárgysorozattal tartja rendes közgyűlést. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Titkár jelentése a kör múlt évi tevékenységéről, felkéri állapotáról. 4. Pénztáros és számvizsgáló-bizottság jelentése. 5. Az igazgató választmány jelentése és előterjesztése, a jövő évi munkarendről és költségvetéséről. 6. Folyó ügyek és netani indítványok. A közgyűlés napján délelőtt 9 órakor lesz a Tapolca, Diszel, Badacsonytomaj, Balatonederics és Lesenczenémfaluban tartott háziipari tanfolyamokon készült munkadarabokból rendezett kiállítás megnyitása, amelyre szívesen látja az így a kör vidéki tagjait. A kiállítás egész napon át megtekinthető a rom. kath. kislékövőben. Esetleges indítvány nyolc nappal a közgyűlés előtt titkárhoz küldendő.

Műkedvelői előadás. A kath. legényegyletben f. év február 12-én műkedvelői előadás lesz. Színpad kerül Kasza Vilmos 3 felvonásos népszínműve: Arva Rózsi. Helyárak I-ső hely 120, II-ik 80 fillér. Alóhely 40 fillér. Jegyek előre válthatók Konecz József Baacsányi utcán iktetésben.

A Csányi-szoborra beérkezett pályamunkák fölött a választott bizottság a kivittel való megbízás, továbbá a II és III. díjnak odaítélése fölött f. hó 12-én dönt.

Iskolaavatus. Múlt hó 29-én délelőtt benedíkalta az ujonnan épült kisörshelyi elemi iskolát Horváth József badacsonytomaji plébános. Az iskolaavatus ünnepélyen úgy Badacsonytomajról, a szomszéd más községekből és szőlőhegyből sokan vettek részt. Az iskola tanítója Farkas József, akit a múlt hó 27-én választottak meg. Az iskola építésével és megnyitásával egy a szőlőbirtokosok, mint a szőlőhegy lakosainak régi vágya teljesedett, mert a hegyi lakók nagy számu tanköteles gyermekei így oktatásban részesülnek és nem lesznek kénytelenek a tavol fekvő községekbe mint eddig, hosszú, fáradságos utat megtenni. A modern, szép iskola és tanítólakás a szőlőbirtokosoknak anyagi áldozatán kívül a kultúra iránti érzékét is bizonyítja.

Farsang. A Tapolczai Iparosifjak Önképzőköre f. hó 11-én a Dienes vendéglőben tartja tunc mulatságát. Belpódj: személyjegy 2 K, családjegy 5 K. A jövedelem az egyesület konyvtára javára fordított. A díszes meghívó belső oldalán farsangi hangon és alakban felhívás van a közönséghez a mulatságon való részvételre. Szóval, farsang van.

Az építendő tapolczai kórház helyének, tervezetének meg szemléltése céljából tegnap érkezett Tapolczára dr. Thassy Gábor vármegyei tiszt főorvos, aki, Ley József prépost-plébánossal, mint a kórházbizottság elnökével, Glázer Sándorral, Mójzer Endre községbíróval és Keszler Aladarral az építendő kórház helyét megtekintette, tüzetesen átvizsgálta a

tervet és úgy a helyet, valamint csekély észrevétellel az arról készített tervet teljesen célszerűnek találta. Ezzel az úgy egy lépéssel kövelebb jutott a megvalósuláshoz.

Sümegek lakóinak száma. Tévedésből éppen ezerrel többet jeleztünk múlt számunkban mint tényleg a legutóbbi népszámláláskor volt, mert Sümegeknek csak 5721 lakosa van.

A „Tapolczi Takarékpénztár Részvénytársaság” Gyulakeszi Forster Elek elnöklése mellett folyó hó 2-án tartotta szokásos évi rendes közgyűlését, amely alkalommal a közgyűlés egyhangulag elfogadta, az igazgatóság részéről a részvénytőkének 1.200.000 koronára való felemelése tárgyában beérkezett javaslatot. Ehhez képest elhatározta, hogy a társaság 600 db. új 400 korona névértékű részvényt boesát ki, ebből 300 darabra nézve 8—1 arányban a régi részvény tulajdonosoknak 550 korona arfolyammal elővételi jog biztosított, míg a másik 300 darab részvény 600 korona arban oly egyéneknek adatik, akik ezideig részvény tulajdonnal nem bírtak. Amint értesülünk a vonatkozatos aláírási felhívást már legközelebb szétküldi az igazgatóság.

Vissza a természethez! Mindig erősebben hangzik ez a szózat, mennél inkább ereshetőbbek az elpuhultság és az idegesség veszedelmei. Az elpuhultság elleneben az izomerősítő játékokat és észszerű sportokat alkalmazzák. Ha már most ezzel kapcsolatban az idegizgató élvezeti cikkek is elkerültek, a test új feszítő erőt nyer, a sápadt arcok ismét kipirulnak s a szemek életörömmel tekintenek a világra. Hogy ehhez a Kathreiner Kneip-malatakávé mennyire hozzásegíti az embert, általánosán ismert dolog. Megbecsülhetetlen értékkel bír felnőttekre és gyermekekre nézve az, ha a megszokott kávéval teljes ízével és aromájával élvezhetik anélkül, hogy szívókat és idegüket gyöngítene. Igen fontos tehát az is, hogy az értéktelen utánzatoktól óvakodjunk. A valódi és igazi csak csomagokban kapható, Kneip képevel és „Kathreiner” fölírással.

Zárt palackok megjelölése. Még a múlt kormány kereskedelmi minisztere adott ki egy oly értelmű rendeletet, miszerint a bort, sört vagy szeszes italt tartalmazó palackok mennyisége a palackon jelzendő. E rendelet életbeletetését a hivatali utód, a jelenlegi kereskedelmi miniszter elhalasztotta a jelenlegi év december 31-ig.

Új telefonközpontok. A pécsi posta- és táviráda-igazgatóság közlése szerint a Zala vármegye alsólendvai, illetve novai járásában lévő Alsólendva és Nova községekben újonnan letelepített törvényhatósági távbeszélő központok a — zalaegerszeg—csáktornyai törvényhatósági távbeszélő áramkörben — múlt hó 20-án megnyitották és egyúttal a belső helyközi forgalomba is bevonattak.

Aki hashajtók használatára van utalva gyakran nemcsak sikertelenül próbálja a sok lármával dícsért különböző hashajtókészítményeket, hanem sokszor újabb bajokat is szerez általuk. Ezért különösen fontos a hashajtószernek gondos és óvatos kiválasztása. A székesfővárosi Szent Rókus-kórház főorvosai már egy emberöltővel ezelőtt megállapították, hogy a természetes **Ferenc József**-keserűvíz rendkívül kedvező vegyalkatrészeinél fogva nemcsak könnyen bevehető, hanem a többi keserű-gyógyvizetekhez képest kisebb mennyiség bevétele után még rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt, mint azok. Ezért mint igen hatásos hashajtót a Ferenc József-vizet kiválóan használják.

Az oly helyeken, ahol az ásványvíz kereskedésben valódi Ferenc József-keserűvíz nincs raktáron, legjobb a rendelést egyenesen a Ferenc József-források szétküldési-igazgatóságához Budapsstre intézni.

Ötödik hajó a Balatonon. A folyton fejlődő balatoni fürdőélet igényeinek a négy gőzhajó már nem képes megfelelni, azért a Balatoni Szövetség felterjesztést intézett a kereskedelmiügyi miniszterhez a balatoni közlekedés fejlesztése érdekében és kéri, hogy egy ötödik hajónak építési költségeihez való hozzájárulását. Ha a Balatoni Szövetség a kormány segítségét megkapja, úgy nemsokára öt hajó fogja szelni a Balaton fodros hullámain.

„Kultura.” Az egész országban föltűnést, meglepetést keltett az a sötétszürke, elegáns kötet, amelynek homlokán vörös betűk hirdetik a magyar irodalom egyik legújabb folyóiratának a nevét: „Kultura”. A vastos kötet a következő eredeti cikkeket tartalmazza: Ámon Vilmos: Beköszöntő. Rákosi Jenő: Levél Harsányi Lajos: A homok óra. Pekar Gyula: A szépségverseny. Molnár Kálmán: Dalaim. Szemere György: A lenygel himnusz. Andorka Sándor: Januárius. Gmon Vilmos: Az idegasszony. Gyóni Géza: Egy portré előtt. Palatinus József: Az ötszázadik nász. Meszaros Hugo: Charlotte zongorázik Betta: A kereszt oltalmában. Szalay Mihály: Versek. Váry Rezső: Egy különös házasság. Molnár Kálmán: A nema esárda. Békei Dezső: Az asszony az oka. György Jenő: Kabar. Molnár Kálmán: Anóta bolondja. Köveskúti Jenő: Sziszifusz. Harsányi Lajos: Irodalom D. Angyal Árnád: Zene. Falk Richárd: Művészet. Nádasz József: Színház. György Jenő: Ex librisek és művészi névjegyek. — Hirdetések. Képek. Basch Árpád: Toplecz (A cserna partján. Juszko Béla: Terelés a szelfogóba. Daák-Ebner Lajos: Baromfivásár. Spányi Béla: Topolyafak híddal. Margitay Tihamer: Szerelmes versek. György Jenő: Ex libris és művészi névjegye. Agoston Ernő: Fejlecek Gábor Mór: Könyv-disz. Röttig Odo: Ex libris. A „Kultura” szembel helyezkedik azzal az új iránnyal, amely a mai írók egy részének tisztán az érzéki életet visszatükröző munkáiból táplálkozik és az a célja, hogy jól szerkesztett, a legkényesebb igényeknek is megfelelő családi lapot adjon a művelt magyar közönség kezébe. A „Kultura” kiállítása olyan, amilyent Magyarországon és Ausztrián meg nem produkált. Színes műnelliélete, magyar festőművészek munkáinak reprodukciói díszítik a lapot és bizonyosságot tesznek a magyar nyomdaiipar fejlettségéről. A „Kultura” minden hó 25-én jelenik meg Ámon Vilmos szerkesztésében és az ország legjobb íróinak és művészeinek közreműködésével. A munkának izlées kiállítása a „Kultura” kiadóinak a soproni Röttig Gusztáv és Fia cégnek dícsősegére szolgál. Előfizetési díj egy évre 20 korona, fél évre 10 korona.

Badaacsonyan

a középső dülőben szép fekvésű, egy hold oltványnyal beültett termőszőlő villaépítésre alkalmas,

eladó

Bővebbet a kiadóhivatal.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Borhegyi-BORVIZ
A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.
Borhegyi lithiumos borviz, kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.
Főelárusító Tapolca és vidékére:
Tölgyesi János csemege kereskedése.

21. szám 1911.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczi kir. járásbíró-ság 1910. V. 615. számú végzése által íj. Fleischner Zsigmond végrehajtó javára Csobáncyi-utca 8. számú házban 449 kor 42 fil. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 966 K. becsült bőrök, talpok is cipőfelsőrészek stb.-ből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Tapolczán

1911. évi február hó 15. napjának délelőtt 10 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolca, 1911. február hó 1.

Kerkápoly, bir. végrehajtó.

Özv. Lessner Józsefné urnő Önagysága 40 koronát; Nagyságos Ley József prépost ur 20 koronát juttatott hozzánk a kórhazalap javára, mit ezennel nyugtázunk.

Tapolca, 1911. február 1.

Mojzer Endre
bíró.

Horváth Jenő
főjegyző.

Kathreiner-féle Kneipp - malata kávé

Utóérhetően elküldi feljött naponta milliók isszák. Egyedül igazi családi kávé! Glószó és egészség.

Meghívó.

**A „kövágóörsi
kölcsonszövetkezet“-nek**

Kövágóörs községánál
1911. évi február hó 15-én d. e.
10 órakor tartandó
évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése és annak véleményezése alapján a felmentvény érdemében hozandó határozat.
3. A mérleg megállapítása.
4. Netáni indítványok tárgyalása.

Zármérlegszámla :

Vagyon : 1.) Készpénz 11045 kor. 70 fill. 2.) Kötvényeken elhelyezve és takaréokban kor. 128320. 3.) Hátralékos kamatok a tapolczai takaréknál korona 327.33. 4.) Hátralékos kamatok és késedelmi kamatok egyeseknél kor. 145.88, összesen kor. 139838.91.

Teher : 1.) Részvényesek betétei kor. 118167.20. 2.) Egyenleg mint nyereség korona 21671.71, összesen: K. 139838.91.

Veszteség és nyereség számla :

Költség : 1.) Szervezkedési költségek, könyvek nyomtatványok, kölcsönkamat és egyebek korona 5564.96. 2.) Tisztviselők tiszteletdíjai 5 évén át kor. 4370. 3.) Kifizetett osztalék 898 kor. 65 f. 4.) Egyenleg mint nyereség kor. 21671.71, összesen : kor. 32505.32.

Jövedelem : 1.) Kölcsönök kamatai korona 30190.39. 2.) Kölcsönök késedelmi kamatai korona 1432.33. 3.) Adóslevelek ára kor. 163. 4.) Átíratási díjak korona 10.60. 5.) Betétkönyvek ára kor. 174. 6.) Szalay Géza utódai kor. 505. 7.) Visszatérített bekebelezési költség kor. 30, összesen : kor. 32505.32.

A nyereségből esik egy koronára 18.33 fillér osztalék, 100 koronára 18 K. 33 f. osztalék, egy teljesen befizetett részvényre korona 9.53 osztalék.

1910. év végével volt a szövetkezetnek 391 tagja 2292 üzletrésszel.

Kelt Kövágóörsön 1911. január 25.

Papp Lajos
igazgató.

Eladó ház

özv. Kerbler Károlyné szabadkézből eladja Tapolczán, Petőfi-utca 14 sz. alatti házat.

Felvilágosítást ad,

Dr. Kaszás Károly ügyvéd Tapolcza.

**JÉGGYARAKAT,
hűtő-
berendezéseket**

a Borsig-cég kitűnően bevált ammóniák, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, valamint

**TELJES VÁGÓHIDI
BERENDEZÉSEKET**

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLIK -féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság.
Budapest, Váci-ut 45—47 sz.

TELEFONSZÁMOK :

74—76., 74—77. és 98—58. Interurban.
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk :

Eladó szőlő

Ábrahám hegyben levő 2 hold oltvány szőlő szabadkézből betegség miatt eladó. Bővebbet a tulajdonosnál.

Fischer Józsefné Ábrahámhegy.

Eladó széna és thuja.

Hertelendy Ferencz gazdaságában

eladó circa 500 mm. prima réti széna 6 koronával és több száz darab 1—2—3 méteres disz piramis thuja 1—2 forintért, választás szerint.

Kernya György
ispán
Lesenczetomaj.

**A VASMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ÁRUOSZTÁLYA
SZOMBATHELY.**

Ajánl : Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín és nyersolajmotorokat, cséplőgép-garnitúrákat, géps nyersolajat, műszaki czikkeket, zsák, ponyva és kötél árukat, mindennemű

műtrágyát kartelen kívül, vetőmagvakat, erőtakarmányféléket, belföldi és porosz

K Ö S Z E N E T
kovácsszenet meszet és cementet, tüzoltó-felszereléseket stb. stb. stb.

MÉRSEKELT ÁRAK!

Méltányos fizetési feltételek!
Központi iroda : Községi-utca 2.

Raktár : Széll Kálmán-utca 25.

Árajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Képviselek minden községben kerestetnek.

Szentgyörgyhegy

legprimább helyén, egy ezerhétszáz öles jókarban álló oltvány szőlő szabadkézből eladó.

Bővebbet

özv. Kajtár Péternél
Tapolczán.

Egy külön bejáratu butorozott utcai szoba azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalba.

